

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

6 octobre 2005

PROPOSITION DE LOI**modifiant la loi du 22 août 2002 relative
aux droits du patient en vue de mieux
informer le patient**

(déposée par Mme Annelies Storms)

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

6 oktober 2005

WETSVOORSTEL**tot wijziging van de wet van
22 augustus 2002 betreffende de rechten
van de patiënt met het oog op het beter
informer van de patiënt**

(ingediend door mevrouw Annelies Storms)

RÉSUMÉ

Actuellement, c'est le patient qui doit rechercher activement des informations concernant ses droits. Il doit demander lui-même une brochure auprès du SPF Santé publique ou faire lui-même des recherches sur internet.

L'auteur propose que l'on mette les patients automatiquement en contact avec des informations relatives à leurs droits, et ce, en leur remettant, lors de leur admission dans un hôpital, un formulaire explicatif détaillant les droits du patient et la fonction de médiation locale. Les professionnels des soins de santé devront afficher ces informations dans leur cabinet.

SAMENVATTING

Momenteel moet de patiënt zelf actief op zoek gaan naar informatie over zijn rechten. Hij dient zelf een brochure aan te vragen bij de FOD Volksgezondheid of hij dient zelf op het internet op zoek te gaan.

De indienster stelt voor dat patiënten automatisch in contact zouden komen met informatie in verband met hun rechten. Dit door patiënten bij de opname in een ziekenhuis een formulier te overhandigen met daarin uitleg over de patiëntenrechten en de lokale ombudsfunctie. Beroepsbeoefenaars zullen deze informatie in hun spreekkamer dienen te hangen.

<i>cdH</i>	: Centre démocrate Humaniste
<i>CD&V</i>	: Christen-Democratisch en Vlaams
<i>ECOLO</i>	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
<i>FN</i>	: Front National
<i>MR</i>	: Mouvement Réformateur
<i>N-VA</i>	: Nieuw - Vlaamse Alliantie
<i>PS</i>	: Parti socialiste
<i>sp.a - spirit</i>	: Socialistische Partij Anders - Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht.
<i>Vlaams Belang</i>	: Vlaams Belang
<i>VLD</i>	: Vlaamse Liberalen en Democraten

Abréviations dans la numérotation des publications :

DOC 51 0000/000 : Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif

QRVA : Questions et Réponses écrites

CRIV : Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)

CRABV : Compte Rendu Analytique (couverture bleue)

CRIV : Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
(PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)

PLEN : Séance plénière

COM : Réunion de commission

MOT : Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

DOC 51 0000/000 : Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer

QRVA : Schriftelijke Vragen en Antwoorden

CRIV : Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)

CRABV : Beknopt Verslag (blauwe kaft)

CRIV : Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
(PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)

PLEN : Plenum

COM : Commissievergadering

MOT : Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes :
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : publicaties@deKamer.be

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

1. Loi relative aux droits du patient

Le 22 août 2002, le parlement fédéral a adopté la loi relative aux droits du patient¹. Jusqu'alors, la Belgique, contrairement à certains de ses voisins, ne disposait d'aucune loi spécifique en la matière.

La loi relative aux droits du patient octroie aux patients les droits individuels suivants: le droit à des prestations de qualité, le droit au libre choix du prestataire de soins, le droit à l'information relative à son état de santé, le droit au consentement après information, le droit à la consultation du dossier du patient, le droit à la protection de la vie privée et le droit d'introduire une plainte auprès de la fonction de médiation compétente.

L'objectif ultime de la loi relative aux droits du patient est l'amélioration de la qualité du service dans le secteur des soins de santé. La formulation précise des droits du patient dans une loi claire et synoptique constitue un instrument important pour améliorer la qualité de la relation avec le prestataire de soins.

Nous ne pouvons que nous réjouir de l'existence de cette loi. Elle comporte dès lors un potentiel énorme pour faire prendre au patient une part active à son traitement et à ses soins et elle représente un progrès notable en matière de protection du patient. Nous sommes toutefois moins satisfaits en ce qui concerne la notoriété des droits consacrés par la loi.

2. Notoriété de la loi

L'importance de la loi requiert pourtant une plus large diffusion de celle-ci auprès de la population. Les données de l'enquête de santé de 2001 confirment son intérêt². Le nombre d'hospitalisations a ainsi été estimé à 17 pour 100 personnes et par an et le nombre moyen de contacts avec un généraliste à 6,5 par personne et par an. Nous pouvons donc affirmer que la consommation médicale en Belgique est très élevée et que, par-

¹ Loi du 22 août 2002 relative aux droits du patient, M.B. du 26 septembre 2002 (deuxième éd.), err., M.B. du 20 décembre 2002 (première éd.).

² Enquête de santé par interview, Belgique, 2001, Département d'épidémiologie, 2002, Bruxelles, Institut scientifique de santé publique, IPH/EPI REPORTS N° 2002 – 25, Demarest S, Van der Heyden J, Gisle L, Buziarsist J, Miermans PJ, Sartor F, Van Oyen H, Tafforeau J.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

1. Wet op de patiëntenrechten

Op 22 augustus 2002 keurde het federale parlement de wet betreffende de rechten van de patiënt goed¹. Tot dan kende België, in tegenstelling tot een aantal ons omringende landen, geen specifieke wet betreffende de patiëntenrechten.

De patiëntenrechtenwet legt de volgende individuele rechten van de patiënt vast: recht op kwaliteitsvolle dienstverlening, recht op vrije keuze van de zorgverstreker, recht op informatie over de gezondheidstoestand, recht op toestemming na informatie, recht op inzage in het patiëntendossier, recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer en recht om een klacht in te dienen bij de bevoegde ombudsfunctie.

De uiteindelijke bedoeling van de patiëntenrechtenwet is het verbeteren van de kwaliteit van de dienstverlening in de gezondheidszorg. Het duidelijk formuleren van de rechten van de patiënt in een overzichtelijke en eenvoudige wet is een belangrijk instrument om de kwaliteit van de relatie met de zorgverstreker te bevorderen.

Het bestaan van deze wet kunnen we alleen maar toejuichen. Ze houdt dan ook een enorm potentieel in om de patiënt actief te laten participeren in zijn behandeling en verzorging en betekent een grote stap vooruit in de patiëntenbescherming. Waar we minder tevreden over zijn, is de bekendmaking van de rechten vervat in de wet.

2. Bekendmaking van de wet

De belangrijkheid van de wet vereist nochtans een ruime verspreiding ervan bij de bevolking. Gegevens uit de gezondheidsenquête van 2001 bevestigen het belang van de wet². Zo wordt het aantal opnames in het ziekenhuis per 100 personen per jaar geschat op 17 en bedraagt het gemiddeld aantal contacten met de huisarts per jaar per persoon 6,5. We kunnen dus stellen dat de medische consumptie in België aanzienlijk

¹ Wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt, B.S. 26 september 2002 (tweede uitg.), err., B.S., 20 december 2002 (eerste uitg.).

² Gezondheidsenquête door middel van Interview, België, 2001, Afdeling Epidemiologie, 2002, Brussel, Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid, IPH/EPI REPORTS N° 2002 – 25, Demarest S, Van der Heyden J, Gisle L, Buziarsist J, Miermans PJ, Sartor F, Van Oyen H, Tafforeau J.

tant, les droits du patient devraient faire partie des connaissances immédiates de chacun d'entre nous. Pour pouvoir faire valoir les droits dont on bénéficie, il faut toutefois les connaître.

Diverses études et rapports annuels font apparaître que bien des patients, mais aussi de nombreux praticiens professionnels, ne savent pas quels sont les droits du patient. Plus grave encore, un grand nombre ignorent même jusqu'à leur existence.

Ainsi, le Service public fédéral Santé publique a chargé l'asbl *Vlaams Patiëntenplatform* de réaliser, auprès d'un certain nombre de patients et de leur entourage, une étude visant à déterminer dans quelle mesure ces personnes étaient au courant de la loi relative aux droits du patient³.

84,4% des personnes interrogées ont indiqué qu'elles avaient déjà entendu parler de cette loi. Une minorité d'entre elles (15,6%) n'en avaient jamais entendu parler. Par ailleurs, 4,4% seulement des personnes interrogées ont déclaré qu'elles connaissaient le contenu de la loi. La majorité des personnes interrogées (60%) déclarent «qu'elles en connaissent les grandes lignes» et pas moins de 33,3% «ne connaissent pas le contenu de cette loi». Bien que 27 personnes affirment connaître la loi dans les grandes lignes, 33 personnes précisent qu'elles ne la connaissent pas suffisamment pour pouvoir exercer leurs droits de patient. Parmi les personnes interrogées, 6,7% seulement estiment avoir une connaissance suffisante de la loi pour pouvoir l'appliquer.

Ces chiffres sont d'autant plus surprenants que les participants à l'étude sont pratiquement tous membres d'une association de patients. Il s'agit souvent de personnes souffrant d'une affection chronique. Contrairement aux personnes qui n'ont recours qu'occasionnellement aux soins de santé, les patients atteints d'une affection chronique sont d'ordinaire des consommateurs structurels et des «experts» dans ce domaine.

Il est également surprenant de constater, à la lumière de la présente proposition, que parmi les patients qui avaient déjà entendu parler de la loi relative aux droits du patient, aucun n'a indiqué que ces informations lui avaient été fournies par un professionnel. L'étude révèle que les principales sources d'information sont l'association de patients et les médias. La combinaison la plus courante est «l'association de patients et les médias».

hoog is en dat de patiëntenrechten eigenlijk parate kennis van ieder van ons zouden moeten zijn. Wil men de rechten die men heeft ook kunnen uitoefenen, moet men echter wel eerst weten welke rechten men heeft.

Uit studies en jaarverslagen blijkt dat heel wat patiënten, maar ook heel wat beroepsbeoefenaars, niet weten welke de patiëntenrechten zijn. Erger nog, velen weten zelfs niet dat ze bestaan.

Zo heeft het Vlaams Patiëntenplatform in opdracht van de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid bij een aantal patiënten of personen uit hun leefomgeving onderzoek gevoerd naar de vertrouwdheid met de wet op de patiëntenrechten³.

84,4% van de respondenten gaf aan al ooit van de wet gehoord te hebben. Een beperkt aantal gaf aan nog nooit van de wet gehoord te hebben (15,6%). Daartegenover staat dat slechts 4,4% van de respondenten aangeeft dat hij «weet wat er in de wet staat». Het merendeel van de respondenten (60%) stelt dat hij «in grote lijnen weet wat er in de wet staat» en maar liefst 33,3% geeft aan dat hij «niet weet wat er in de wet staat». Hoewel 27 personen weergeven dat ze de wet in grote lijnen kennen, zijn er 33 personen die aangeven dat ze de wet niet voldoende kennen om hun rechten als patiënt te kunnen uitoefenen. Slecht 6,7% van de respondenten is van oordeel dat ze de wet voldoende kennen om ze te kunnen toepassen.

Deze cijfers zijn vooral opmerkelijk daar de deelnemers aan het onderzoek bijna allemaal lid zijn van een patiëntenvereniging. Deze patiënten zijn vaak personen die lijden aan een chronische aandoening. In tegenstelling tot de incidentele gebruikers van de gezondheidszorg, zijn personen met een chronische aandoening veelal structurele gebruikers van zorg, en tevens «experts» in de zorgsector.

Eveneens opmerkelijk in het licht van dit voorstel is dat van de patiënten die al eens van de patiëntenrechtenwet gehoord hadden, geen enkele patiënt aangaf deze informatie te hebben ontvangen via een beroepsbeoefenaar. De belangrijkste informatiebronnen blijken de patiëntenvereniging en de media te zijn. De meest voorkomende combinatie is «patiëntenvereniging én media».

³ *Visie van de patiënt op belangrijke ontwikkelingen in het gezondheidsbeleid. De wet op de rechten van de patiënt – De patiënt als expert, Psychiatrisch Centrum Ziekeren, Sint-Truiden in samenwerking met het Vlaams Patiëntenplatform vzw, opdracht van de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de voedselketen en Leefmilieu, Heverlee, décembre 2004.*

³ *Visie van de patiënt op belangrijke ontwikkelingen in het gezondheidsbeleid. De wet op de rechten van de patiënt – De patiënt als expert, Psychiatrisch Centrum Ziekeren, Sint-Truiden in samenwerking met het Vlaams Patiëntenplatform vzw, opdracht van de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de voedselketen en Leefmilieu, Heverlee, december 2004.*

Les résultats du sondage montrent clairement que les professionnels n'informent pas les patients. Il s'ensuit que les patients, qui sont les principaux utilisateurs de la loi, ne sont pas suffisamment au courant de leurs droits et ne peuvent pas s'en prévaloir utilement.

En outre, les rapports annuels des médiateurs du Service de médiation fédéral «Droits du patient» confirment également que la loi relative aux droits du patient est toujours trop peu connue⁴. Ce problème se pose tant du côté des praticiens professionnels, que des patients et de leur entourage.

Parce que les praticiens professionnels sont souvent insuffisamment informés des dispositions de la loi relative aux droits des patients, les patients sont également insuffisamment informés de leurs droits.

Ces données nous incitent à nous interroger sur la publication de la loi. Tout d'abord, nous pensons que trop peu d'informations sont diffusées, tant à destination des patients que des praticiens professionnels au sujet de cette loi. À la fin de la législature précédente, on a effectivement lancé une brève campagne de sensibilisation dans le cadre de laquelle le SPF Santé publique a publié et distribué des brochures d'information⁵ aux praticiens et institutions de soins, mais celle-ci est à présent terminée. Les brochures sont désormais uniquement disponibles auprès du SPF Santé publique.

Il est également possible d'obtenir des informations sur les droits du patient sur le site du web du SPF Santé publique⁶. Comme il a déjà été signalé dans quelques questions orales, ce site n'est pas vraiment convivial⁷. Il n'est pas facile à trouver et les rares informations qui peuvent être consultées sont confuses, voire pas toujours correctes. Heureusement, quelques hôpitaux diffusent, sur leur site, des informations claires concernant les droits du patient. Mais cette initiative ne

De resultaten van de peiling maken duidelijk dat patiënten niet geïnformeerd worden door beroepsbeoefenaars. Dit gebrek aan informatie brengt met zich mee dat patiënten als belangrijkste gebruiker van de wet onvoldoende geïnformeerd zijn over hun rechten en er niet naar behoren beroep op kunnen doen.

Daarnaast bevestigen ook de jaarverslagen van de ombudspersonen van de Federale Ombudsdienst «Rechten van de patiënt» dat er nog altijd onvoldoende kennis bestaat over de patiëntenrechtenwet⁴. Dit probleem stelt zich zowel bij beroepsbeoefenaars als bij patiënten en hun omgeving.

Doordat beroepsbeoefenaars vaak onvoldoende op de hoogte zijn van de bepalingen van de patiëntenrechtenwet, worden immers ook patiënten onvoldoende geïnformeerd over hun rechten.

Ten gevolge van deze gegevens plaatsen wij vraagtekens bij de bekendmaking van de wet. In de eerste plaats menen we dat er te weinig informatie verspreid wordt over de wet, zowel aan de patiënten als aan de beroepsbeoefenaars. Op het einde van de vorige regeerperiode heeft men wel een korte sensibiliseringscampagne opgezet, waarbij door de FOD Volksgezondheid informatiebrochures⁵ uitgegeven en verdeeld werden aan beroepsbeoefenaars en zorgvoorzieningen, maar deze campagne is ondertussen afgelopen. Brochures kunnen enkel nog aangevraagd worden bij de FOD Volksgezondheid.

Informatie over de patiëntenrechten is ook beschikbaar op de website van de FOD Volksgezondheid⁶. Zoals reeds aangehaald in enkele mondelinge vragen is deze website echter niet echt gebruiksvriendelijk⁷. De site is niet eenvoudig te vinden en de weinige informatie die er op te raadplegen is, wordt niet overzichtelijk en zelfs niet altijd correct weergegeven. Gelukkig zijn er nog enkele ziekenhuizen die op hun website duidelijke informatie verschaffen met betrekking tot de

⁴ M.-N. VERHAEGEN, Médiatrice francophone Service de Médiation Fédéral «Droits du patient», Rapport Annuel des activités 2004, Service Public Fédérale Santé Publique, Sécurité de la Chaîne Alimentaire et Environnement, 2005, p. 47-48. H.W. DIJKHOFFZ, *Nederlandstalige Ombudspersoon Federale Ombudsdienst «Rechten van de Patiënt»*, Rapport annuel 2004, *Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu*, 2005, p. 112.

⁵ Centr d'Éducation du Patient a.s.b.l., *Omtrent gezondheid vzw*, Question Santé a.s.b.l., La loi relative aux droits du patient. Partenaires pour une plus grande qualité des soins de santé, Service Public Fédéral de la Santé Publique, de la Sécurité de la Chaîne Alimentaire et de l'Environnement, Bruxelles, 29 p.

⁶ Service Public Fédéral de la Santé Publique, de la Sécurité de la Chaîne Alimentaire et de l'Environnement, Les droits du Patient, <http://www.health.fgov.be/vesalius/devnew/NL/prof/thema/patrights/index.htm>.

⁷ Ann. Chambre, CRIV 51 COM 297, 15 juin 2004, 35, (Q. n° 2955 Annelies STORMS) et CRIV 51 COM 394, 17 novembre 2004, 13, (Q. n° 4196 Annelies STORMS)

⁴ H.W. DIJKHOFFZ, *Nederlandstalige Ombudspersoon Federale Ombudsdienst «Rechten van de Patiënt»*, Jaarverslag 2004, *Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu*, 2005, p. 112. M.-N. VERHAEGEN, *Médiatrice Francophone Service de Médiation Fédéral «Droits du patient»*, Rapport Annuel des activités 2004, *Service Public Fédérale Santé Publique, Sécurité de la Chaîne Alimentaire et Environnement*, 2005, p. 47-48.

⁵ Omtrent gezondheid vzw, De Wet op de patiëntenrechten. Samen werken aan een gezondheidszorg op maat, *Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, veiligheid van Voedselketen en Leefmilieu*, Brussel, 29 p.

⁶ *Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, veiligheid van Voedselketen en Leefmilieu*, De rechten van de patiënt, <http://www.health.fgov.be/vesalius/devnew/NL/prof/thema/patrights/index.htm>.

⁷ Hand. Kamer, CRIV 51 COM 297, 15 juni 2004, 35, (Vr. nr. 2955 Annelies STORMS) en CRIV 51 COM 394, 17 november 2004, 13, (Vr. nr. 4196 Annelies STORMS)

concerne qu'un petit nombre d'hôpitaux. Par ailleurs, nous devons être prudents lorsqu'il s'agit de diffuser des informations uniquement via Internet. En effet, nous ne devons pas perdre de vue qu'une grande partie de la population n'a toujours pas accès à ces informations sous forme électronique.

Ce qui nous préoccupe essentiellement dans le mode actuel de diffusion des informations relatives aux droits du patient, c'est que c'est systématiquement le patient qui doit rechercher activement l'information. C'est au patient qu'il revient de demander une brochure auprès du SPF Santé publique, c'est le patient qui doit faire des recherches sur internet pour connaître ses droits. Il serait préférable que les patients soient automatiquement informés de leurs droits. Un patient ne s'interrogera en effet pas sur les droits qui sont ou non les siens avant de consulter le médecin ou de se faire admettre à l'hôpital. Il ne cherchera à connaître ces droits que lorsqu'il sera effectivement confronté à un problème à la suite de l'intervention d'un praticien professionnel. Nous estimons qu'à ce moment précis, il devrait déjà savoir où s'adresser pour résoudre son problème.

3. Communication et affichage d'informations relatives aux droits du patient

Nous estimons dès lors que les patients devraient être informés de leurs droits au moment de leur admission à l'hôpital. À l'heure actuelle, les hôpitaux sont déjà tenus de soumettre à la signature du patient un document d'admission contenant des informations relatives aux tarifs des chambres, aux honoraires et frais divers⁸. Il suffirait dès lors d'un petit effort pour pouvoir également remettre au patient, lors de son admission, un formulaire contenant quelques explications relatives aux droits du patient et à la fonction de médiation locale. L'objectif poursuivi par la présente proposition de loi est d'insérer pareille obligation dans la loi relative aux droits du patient.

En outre, nous voulons imposer aux praticiens professionnels d'afficher, dans leur cabinet, d'une part, des informations relatives aux droits du patient et, d'autre part, les coordonnées du médiateur compétent.

patiëntenrechten. Wel is dit maar bij een beperkt aantal ziekenhuizen het geval. Bovendien moeten we voorzichtig zijn met het louter via het internet verstrekken van informatie. We moeten oog blijven hebben voor het gegeven dat er nog steeds een groot aandeel van de bevolking geen toegang heeft tot deze elektronische informatie.

Onze grootste bekommernis aangaande de huidige wijze van informatieverstrekking met betrekking tot de patiëntenrechten is echter dat het telkens de patiënt zelf is die actief op zoek moet gaan naar informatie. Het is de patiënt die een brochure dient aan te vragen bij de FOD Volksgezondheid, het is de patiënt die op het internet op zoek dient te gaan naar zijn rechten. Het zou beter zijn dat patiënten automatisch in contact zouden komen met informatie in verband met hun rechten. Een patiënt gaat zich immers niet afvragen over welke rechten hij al dan niet beschikt voor hij naar de dokter gaat of voor hij in het ziekenhuis opgenomen wordt. Hij zal pas op zoek gaan naar deze rechten wanneer hij effectief een probleem ondervindt naar aanleiding van een tussenkomst van een beroepsbeoefenaar. Juist op dit moment zou hij volgens ons al moeten weten waar hij terecht kan voor een oplossing.

3. Overhandiging en aanplakking van informatie met betrekking tot de patiëntenrechten

Wij vinden dan ook dat patiënten op het moment van hun ziekenhuisopname ingelicht moeten worden over hun rechten. Momenteel zijn ziekenhuizen reeds verplicht om de patiënt bij zijn opname een opnamedocument te laten tekenen met daarin informatie over de tarieven van de kamers, informatie over de erelonen en diverse kosten⁸. Het is dan maar een kleine stap verder om de patiënt bij opname ook een formulier te overhandigen met daarin wat uitleg over de patiëntenrechten en de lokale ombudsfunctie. Met dit wetsvoorstel beogen we een dergelijke verplichting op te nemen in de wet betreffende de patiëntenrechten.

Bovendien willen we de beroepsbeoefenaars de verplichting opleggen om in hun spreekkamer enerzijds informatie over de patiëntenrechten en anderzijds de contactgegevens van de bevoegde ombudspersoon te hangen.

Annelies STORMS (sp.a-spirit)

⁸ Arrêté royal du 17 juin 2004 concernant la déclaration d'admission à l'hôpital, *Moniteur belge* du 14 juillet 2004, err., *Moniteur belge* du 5 août 2004.

⁸ Koninklijk besluit van 17 juni 2004 betreffende de verklaring bij opname in een ziekenhuis, B.S. 14 juli 2004, err., B.S., 5 augustus 2004.

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

Dans la loi du 22 août 2002 relative aux droits du patient, il est inséré un chapitre *Vbis*, libellé comme suit:

«CHAPITRE *Vbis*. — Faire connaître les droits du patient

Art. 16*bis*. — § 1er. Au plus tard au début d'une hospitalisation, le patient ou son représentant reçoit un formulaire, qui contient les informations suivantes:

1/ un aperçu des droits du patient visés au chapitre III;

2/ les missions, l'accessibilité, la localisation et les heures d'ouverture de la fonction de médiation compétente visée à l'article 11, § 1er.

En cas d'admission en urgence, le formulaire est remis au représentant du patient visé au chapitre IV, ou au patient lui-même dès que son état physique et mental le permet.

Le Roi détermine, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, les autres conditions auxquelles doit satisfaire le formulaire.

Chaque fois que des modifications sont apportées au formulaire, le gestionnaire de l'hôpital envoie un exemplaire du nouveau formulaire d'information à la Commission fédérale «Droits du patient» visée au chapitre V.

§ 2. Les praticiens professionnels affichent dans leur salle d'attente, et, dans le cas d'établissements ou de services, soit dans les salles d'attente, soit dans le local de réception, soit dans le local d'inscription, un document qui contient les informations suivantes:

1/ un aperçu des droits du patient visés au chapitre III;

2/ les missions, l'accessibilité, la localisation et les heures d'ouverture de la fonction de médiation compétente visée à l'article 11, § 1er.

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

In de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt wordt een hoofdstuk *Vbis* ingevoegd, luidende:

«HOOFDSTUK *Vbis*. — Bekendmaking van de rechten van de patiënt

Art. 16*bis*. — § 1. Uiterlijk bij de aanvang van een opname in een ziekenhuis wordt aan de patiënt of aan zijn vertegenwoordiger, een formulier overhandigd waarin de volgende informatie wordt verstrekt:

1/ een overzicht van de rechten van de patiënt, als bedoeld in hoofdstuk III;

2/ de opdrachten, de bereikbaarheid, de lokalisatie en de openingsuren van de bevoegde ombudsfunctie als bedoeld in artikel 11, § 1.

In het geval van een spoedopname, wordt het formulier aan de vertegenwoordiger van de patiënt, als bedoeld in hoofdstuk IV, overhandigd of aan de patiënt van zodra hij hiertoe fysiek en mentaal in staat is.

De Koning bepaalt bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad de nadere voorwaarden waaraan het formulier dient te voldoen.

Telkens wanneer er wijzigingen worden aangebracht aan het formulier zendt de ziekenhuisbeheerder een exemplaar van het nieuwe informatieformulier aan de Federale commissie Rechten van de patiënt, als bedoeld in hoofdstuk V.

§ 2. De beroepsbeoefenaars hangen in hun wachtkamer en, waar het gaat om instellingen of diensten, ofwel in de wachtkamers, ofwel in het ontvangstlokaal, ofwel in het inschrijvingslokaal, een document waarin de volgende informatie wordt verstrekt:

1/ een overzicht van de rechten van de patiënt, als bedoeld in hoofdstuk III;

2/ de opdrachten, de bereikbaarheid, de lokalisatie en de openingsuren van de bevoegde ombudsfunctie als bedoeld in artikel 11, § 1.

Le Roi détermine, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, les autres conditions auxquelles doit satisfaire le document.».

9 août 2005

De Koning bepaalt bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad de nadere voorwaarden waaraan het document dient te voldoen.».

9 augustus 2005

Annelies STORMS (sp.a-spirit)